

omskæring – hvor det næppe helt kan udelukkes, at der efter omstændighederne vil kunne være tvivl om, hvorvidt det konkrete forhold skal henføres under straffelovens § 244 eller § 245, og hvor der derfor eventuelt også vil kunne opstå spørgsmål om betydningen af et eventuelt samtykke til indgrebet. Samtykke til et legemsangreb kan jo i nogle tilfælde medføre, at angrebet ikke er retsstridigt.

Den foreslåede bestemmelse er udformet sådan, at enhver form for kvindelig omskæring vil være strafbar med en strafferamme, der svarer til straffelovens § 245 om legemsbeskadigelse mv. – dvs. fængsel i indtil 6 år – og således, at de groveste tilfælde ligesom i dag vil kunne være omfattet af straffelovens § 246 med en strafferamme på fængsel i indtil 10 år.

Den mildeste form for kvindelig omskæring – sunna-omskæringen – vil således ikke kunne henføres under den mildere strafferamme i straffelovens § 244. Herved har jeg især lagt vægt på oplysninger fra Sundhedsstyrelsen, som siger, at der bl.a. på grund af kvinders anatomiske forhold vil være meget betydelig risiko for mere omfattende skader også ved denne form for omskæring. Ifølge Sundhedsstyrelsen forekommer det næppe i praksis, at sunna-omskæring foretages, uden at der også fjernes en del af klitoris.

Det er derfor efter min opfattelse vigtigt, at også denne form for kvindelig omskæring behandles på linje med anden omskæring af piger og unge kvinder. Det opnås med den foreslåede særbestemmelse.

Af samme grund – og i øvrigt under hensyn til de alvorlige skader og andre helbredsmæssige følger, som indgrebet kan have – bør der efter min opfattelse ikke kunne gives samtykke til nogen form for kvindelig omskæring med den virkning, at indgrebet bliver straffrit. Jeg har fundet det rigtigst, at dette fastslås udtrykkeligt i loven. Derfor indeholder den foreslåede straffebestemmelse ordene »med eller uden samtykke«.

De forhold, som jeg her har nævnt, og som der også er redegjort for i bemærkningerne, taler efter min opfattelse for den valgte lovgivningsmodel, selv om indgrebet altså allerede i dag er strafbart efter de gældende bestemmelser om vold og legemsbeskadigelse.

Gorm Toftegaard Nielsens andet kritikpunkt vedrører jurisdiktionsbestemmelsen. Efter hans opfattelse kan omskæring, der foretages i udlan-

det, allerede efter de gældende regler om straffemyndighed i straffelovens § 8, nr. 2, straffes her i landet, selv om handlingen er foretaget i et land, hvor kvindelig omskæring ikke er strafbart.

Bestemmelsen i § 8, nr. 2, går ud på, at handlinger, som er foretaget i udlandet, i visse tilfælde kan straffes her i landet, uanset hvor gerningsmanden hører hjemme, og uanset om handlingen er strafbar i det pågældende land. Betingelsen er, at handlingen – og nu citerer jeg bestemmelsen – »krænker en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler gerningsmanden at iagttage i udlandet«.

Staffelovsbestemmelsen må sammenholdes med forældremyndighedslovens § 2, stk. 2. Efter denne bestemmelse har forældremyndighedens indehaver pligt til at beskytte barnet mod krænkende behandling.

Gorm Toftegaard Nielsen mener, at der på baggrund af disse bestemmelser slet ikke er behov for at fravige kravet om dobbelt strafbarhed i sager om kvindelig omskæring, men han foreslår dog, at retstilstanden alligevel præciseres ved, at man i straffelovens § 8, nr. 2, tilføjer en udtrykkelig henvisning til forældrenes pligt efter forældremyndighedsloven til at beskytte deres børn.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, er det imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse tvivlsomt, om domstolene i en konkret sag om kvindelig omskæring i udlandet, ville nå frem til, at der er dansk straffemyndighed i medfør af straffelovens § 8, nr. 2. Der foreligger ingen domstolsafgørelser om spørgsmålet.

Den løsning, som Gorm Toftegaard Nielsen anbefaler, lider desuden efter min opfattelse af den svaghed, at den ikke vil skabe den klare retsstilling, som der er behov for.

En lovændring, der blot henviser til den generelle omsorgspligt efter forældremyndighedsloven, ville nemlig indebære en bred, men samtidig ret ubestemt afgrænsning af dansk straffemyndighed. Der vil således kunne være tvivl om den konkrete rækkevidde af omsorgspligten i forskellige situationer.

Den løsningsmodel, som ligger i lovforslaget, går derimod lige til benet og begrænser sig samtidig til det problem, som lovforslaget tager sigte på, nemlig kvindelig omskæring. Med lovforslaget fastslås det udtrykkeligt og klart i loven, at kvindelig omskæring foretaget i udlandet af her-